

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

15. Quibus notis & signis homo humilis, sibi que diffidens cognoscatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

Psal. 1.1.

nibus suis pulsat, vt te consequatur, dicens cum Dauide. *Si dederō somnum oculis meis, & palpebris meis dormitationem, & requiem temporibus meis, donec inueniam locum Domino, & tabernaculum Deo Iacob.* Locus autem Domini vbi est, nisi in corde humili? Ita enim Dominus ipse per Prophetam. *Super quem, inquit, requiescet spiritus meus, nisi super humilem, & contritum spiritu, & trementem sermones meos.*

Isa. 66.

CAPVT XV.

Quibus signis homo humilis, & sibi diffidens cognoscatur.

Quoniam in schola virtutis tam necessaria est diffidentia sui, vt haecenus declaratum est, magni quoque faciendā sunt omnia, quæ iuuare possunt, tum ad illam melius intelligendam, tum etiam ad exercendam; & ideo declarabimus, quibus iudicijs & signis anima verè humilis, sibi que diffidens, soloque diuino nixa auxilio dignosci possit. Primum est, si in omnibus, quæ agere vel loqui instituit, prius se Deo commendat, & mente in cœlum erecta, singulare & copiosum auxiliū ab eo postulet: cum enim explo-

explo atam habet imbecillitatem suam, & experientia didicerit procliuem esse in rebus etiam leuibus lapsum, si nostræ industriæ fidamus, soloque auxilio sufficienti, quod Deus nemini negat, contenti simus, facile videt, nisi ad fontem misericordiæ recurratur, nihil vel parum boni se effecturum. Talium *Psalm. 10.* autem preces Deum exaudire testatur Psalmista his verbis: *Desiderium pauperū exaudiuit Dominus, præparationem cordis eorum audiuit auris tua.* Pauperes enim vocat, qui memores suæ infirmitatis sibi diffidunt.

Palladius Cappadociæ Episcopus re- *Pall. in hist.*
fert sanctum Pambonem Abbatem di- *Lausiaca.*
uina prudentia, sapientiâq; præditum, quoties ab eo consilium, vel respõsum de quæstione aliqua postularetur, nunquam ilicò respõd ffe, sed spacium petiuisse, prius rem commendandi Deo, ac tum demum respõsum dedisse, quæ pia consuetudine effecit, vt iam vicinus morti confessus sit, se nunquam verbum vllum protulisse, cuius pœnituisset; & tamen tanta submissione animi præditus erat, vt consuêrit dicere; se nondum vite verè religiosæ initium fecisse. Contra accidit ei, qui nimium suis viribus præfidens negligit in
actio.

Ios. 9.

actionibus suis diuinum inuocare praesidium. Vnde fit, vt crebrius hallucinetur, sicut contigit Iosue. Nam cum Gabaonitarum legati ad eum venissent & insigni fraude confinxissent se à longinquis regionibus profectos, ei que re argumento esse saccorum calceamentorumque vetustatem, panum, quos recentes accepissent, duritiem, Iosue cum suis nimium suae prudentiae confusus pacis foedera interposito iureiurando cum ijs iniit. Cuius erroris diuina scriptura causam illam commemorat, quod in precibus os vel consilium Domini explorare neglexissent.

Quare in omnibus actionibus nostris mente in Deum sublata semper supplices ad Deum prius confugiamus, & versum illum, quem Ecclesia initio singularum horarum usurpat, familiarem habeamus. *Deus in adiutorium meum intende: Domine ad adiuuandum me festina,* quo, teste Cassiano, olim etiam Eremitae initio cuiusque operis utebantur. Quod si vero vel illo, vel alio simili utamur, conuenit, vt simul adiungamus breuem aliquam precatiunculam ad sacratissimam Virginem, velut aduocatum nostram ad obtinendam gratiam efficacem, idque his vel alijs verbis.

*Psal. 67.
Cass. l. 10.
col. c. 10.*

DIFFIDENT. SVI IPSIVS. 153

bis. Ora pro nobis sancta Dei genitrix,
& impetra gratiam, vt hoc opus ad Dei
gloriam benè faciamus, & benè facien-
do digni efficiamur promissionibus
Christi filij tui. Amen.

Alterum signum hominis verè hu-
milis, sibi que diffidentis est, si omnia
pericula occasionesque peccandi fugi-
at, quoad licet, si onera & officia ma-
gna, in quibus facilis est lapsus, decli-
net, nec admittat, nisi charitas vel obe-
dientia compellat, si detractorum col-
loquia horreat, si cum sola muliere a-
gere reformidet: probè enim nouit sibi
ne ad vnam quidem tentationem, quã-
tumuis leuem, expugnandam sat esse
virium, Deumq; efficacem suum con-
cursum subtrahere illis, qui temerè se
in pericula ingerunt, magna verò libe-
ralitate gratiam suam effundere in hu-
miles, qui suæ imbecillitatis conscij
sunt. In historijs Fratrum Minorum
D. Francisci narratur, quendam purissi-
mæ vitæ fratrem, nomine Rutgerum,
diligentissimum oculorum suorum
custodem fuisse, sic vt nunquam in fœ-
minas, etiã cognatas, quas alloqui ne-
cesse habebat, eos coniecirit. Vnde Pa-
ter spiritualis, qui perspectam eius cõ-
scientiam habebat, cum aliquando per-
cur-

Part. 2. li. 4.
cap. 52.

cunctatus est, quid causæ esset, cur cum tanto puritatis dono, præditus esset, tamen vultum auerteret à conspectu mulierum honestarum? Et respondit homo sanctus, & à Deo illustratus. Pater, quādo homo facit, quòd in se est, & occasiones peccandi fugit, tum vicissim Deus facit, quòd in se est, & hominem tuetur, ac custodit: at quando homo temerè conijcit in discrimē, tum etiam iustè à Deo deseritur; ac ita fit, vt facile ob naturæ corruptionem in peccatum aliquod graue dilabatur, sicut multi etiam sanctitate clarissimis accidit. Vno tantū exemplo ero contentus, quod est apud Simonem Metaphrasten de Iacobo Eremita, non solum vitæ sanctitate conspicuo apud fideles ac infideles, è quibus multos perduxit ad veram fidem, sed etiam maximis miraculis claro, qui totos quadraginta annos in solitudine solis herbis & radicibus vitam tolerarat, & nocturnis diurnisque horis continenter precibus vacarat. Huic insidias struens Sathan foeminam locupletum parentum filiam ingressus est, per eam nomen sancti Iacobi prodit, parentes eam ad tugurium eius diu quæsitum adducunt, exponunt filiaē miseriam, vt quæ

*L. Surius in
Januar.*

quæ iam à viginti diebus nihil cibi potuſue deguſtaſſet, & proprijs manibus carnes ſuas diſcerperet. Orat pro illa ſanctus, dæmon abſcedit. Parentes veriti, ne brevi reuerteretur, obſecrât ſanctum, vt biduo ſaltem eam ſecum retineat. Ille ob ſanctitatem vite ſuperioris & miracula nimium ſibi præfidēs, conſentit. At Deus videns eum ſuæ imbecillitatis immemorem, priſtinum ſuū auxilium ei ſubtrahit, permiſitq; eum labi non ſolum in ſacrilegam fornicationem, ſed etiam homicidium, nam poſt lapſum reformidans, ne puella ſcelus aliquândo patefaceret, eam è medio ſuſtulit. Quo caſu commemorato, Metaphraſtes ſubiungit, huius ruinae nullam aliam fuiſſe cauſam, quàm occultam Monachi ſuperbiam.

Perpendens verò deinde idem Iacobus, quàm retro ſcelere ſe inquinat, in tantam deſperationem animi venit, vt cogitaret deſerta vita religioſa redire ad mundum: ſed clementiſſimus Deus memor laborum, quos pro Chriſti nomine tot annis ſuſtinuit; diuinæ lucis radijs eius animum per alium quendam Dei ſeruum ita perſtrinxit, vt ſpe veniæ impetrandæ erectus, ſeſe in peruetuſtum quoddam ſepulchrum
 ſub-

subterraneum integro decennio vsque ad mortem abdidit, noctu diu; cum asperissima pœnitentia lapsum suum incredibili dolore animi afsiduis lacrymis, & tanta confusione sui deplorans, vt neque oculos in cœlum attollere auderet, nec cum vlllo mortalium miscere sermonem, plenam, scilicet, diffidentiam tandem assecutus.

Quo exemplo discimus primò, vt vnquam in præterita castitate, vel sanctitate confidamus, etiam si multis annis eam coluiffemus, ac etiam miraculis testatam feciffemus. Deinde quam noxia & pernitiota sit superbia, & nimia sui confidentia, vt ob quam Deus patitur, hominem in tam grauia impingere crimina, vt alicubi etiam obferuauit S. Gregorius. Adhæc si foris lapsi fuerimus ex incuria, non ideo animam despondeamus: neque enim vult Deus mortem peccatoris; sed pœnitentiam agamus; & peccatum confiteamur, cum proposito nunquam relabendi; sic enim, Deo propitio, facillime pristinam gratiam recuperabimus. Denique sigillatim hinc docemur, vt in cultu semel in cultu vëræ pietatis factis, omni studio pericula occasionesque relabendi defugiamus, etiam si certò constaret

Greg. l. 26.
Mor. c. 13.

staret, Deum post lapsum spatium pœnitentiæ non d. negaturum; atq; eò magis, quo & hoc incertius est: *Qui enim a* *Eccl. 32*
mat periculum, vt monet Spiritus sanctus, *peribit in illo*. Hoc enim studium & diligentiam postulat à nobis amor & fidelitas quam diuinæ maiestati & bonitati debemus.

CAPVT XVI.

De alijs signis, per exempla sanctorum declaratis.

Tertium signum serui Dei suæ industriæ diffidentis est, quando bonum aliquod opus quod ad gloriam Dei maiorem, suamque & proximorum salutem putauit suscipiendum, etiamsi videat vires suas longè esse impares, & media insufficientia, auxiliij diuini affaturi spe erectus fortiter prosequitur. Ratio est, quia si fiduciam collocet in Deo, iam felicem inchoati operis successum & exitum non metitur ex sua industria, sed Dei omnipotentia, quæ nullis limitibus clauditur, & sæpè etiam per imbecilla instrumenta admirabilia efficiere solet: Cuius rei multa luculenta exstant exempla in literis diuinis. Filij Israhel pu-

H

gna-